

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

PREDMET CROATIA BUS D.O.O. protiv HRVATSKE

(Zahtjev br. 12261/15)

PRESUDA

STRASBOURG

2. lipnja 2022.

Ova je presuda konačna, no može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.

U predmetu Croatia Bus d.o.o. protiv Hrvatske,

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući u odboru u sastavu:

Péter Paczolay, *predsjednik*,

Raffaele Sabato,

Davor Derenčinović, *suci*,

i Liv Tigerstedt, *zamjenica tajnice Odjela*,

uzimajući u obzir:

zahtjev (br. 12261/15) protiv Republike Hrvatske koji je društvo Croatia Bus d.o.o., društvo s ograničenom odgovornošću sa sjedištem u Zagrebu koje je osnovano u skladu s hrvatskim pravom („podnositelj zahtjeva”) i koje je zastupao g. B. Radan, odvjetnik iz Zagreba, podnijelo Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija”) dana 3. ožujka 2015.;

odluku da se Vladu Republike Hrvatske („Vlada”), koju je zastupala njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik, obavijesti o prigovoru o nedostatku pristupa sudu, a da se ostatak zahtjeva odbaci kao nedopušten;

očitovanja stranaka;

nakon vijećanja zatvorenog za javnost 3. svibnja 2022. godine,

donosi sljedeću presudu koja je usvojena na navedeni datum:

PREDMET SPORA

1. Podnositelj je društvo za prijevoz putnika. Zahtjev se odnosi na nemogućnost da se pred pravosudnim tijelima osporava odbijanje Hrvatske gospodarske komore da odobri vozni red društva podnositelja zahtjeva, koje odobrenje se moralo pribaviti prije nego što je društvo moglo podnijeti zahtjev za izdavanje dozvole za prijevoz.

2. Prema hrvatskom pravu, prije nego što nadležnom ministarstvu podnesu zahtjev za dozvolu, društva za prijevoz putnika moraju proći postupke usklađivanja voznih redova pred posebnim povjerenstvom Hrvatske gospodarske komore i dobiti suglasnost za predložene vozne redove.

3. Godine 2013. društvo podnositelj sudjelovalo je u takvom postupku, ali njegov vozni red nije bio odobren jer je povjerenstvo smatralo da se poklapa s voznim redom drugog društva. Društvo podnositelj podnijelo je prigovor na izvješće povjerenstva koje sadržava popis odobrenih voznih redova, konkretno, prigovarajući dijelu izvješća u kojem je povjerenstvo odobrilo vozni red drugog društva, ali ne i vozni red društva podnositelja. Dana 20. svibnja 2013. povjerenstvo je prigovor odbacilo ne odobrivši izmjenu dnevnog reda.

4. Društvo podnositelj zatim je podnijelo upravnu tužbu. Odlukom od 25. travnja 2014. Upravni sud u Splitu proglasio je tu tužbu nedopuštenom utvrdivši da pobijano izvješće Hrvatske gospodarske komore nije upravni akt kojim se zadire u bilo koje pravo ili pravni interes društva podnositelja. Naveo je da bi društvo podnositelj „eventualno moglo ostvariti sudsku zaštitu

svojih prava u postupku protiv odluke kojom je, na temelju navedenog izvješća, određeno pravo priznato”, odnosno protiv odluke o odobrenju izdavanja dozvole za prijevoz.

5. Dana 23. svibnja 2014. društvo podnositelj podnijelo je ustavnu tužbu protiv odluke Upravnog suda. Tvrdilo je da bi, ako bi se prihvatili razlozi koje je naveo Upravni sud, sudsko preispitivanje bilo dostupno samo onim društvima za prijevoz putnika koja su dobila odobrenje predloženog voznog reda te tako ispunila zakonske uvjete za podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvole za prijevoz. To je stajalište društvo podnositelja dovelo u nemoguću situaciju jer, bez odobrenja voznog reda, uopće nije moglo podnijeti zahtjev za izdavanje dozvole za prijevoz te stoga nije moglo ishoditi odluku koju bi se moglo pobijati pred pravosudnim tijelima.

6. Dana 10. rujna 2014. Ustavni sud proglasio je ustavnu tužbu društva podnositelja zahtjeva nedopuštenom utvrdivši da u njoj nije otvoreno nikakvo ustavnopravno pitanje.

7. Društvo podnositelj pred Sudom je prigovorilo, pozivajući se na članak 6. stavak 1. Konvencije, da mu je odlukom Upravnog suda o proglašenju njegove upravne tužbe nedopuštenom uskraćen pristup sudu. Tvrdilo je da je odbijanje Hrvatske gospodarske komore da odobri njegov vozni red, koje nije moglo osporavati pred pravosudnim tijelima, izravno utjecalo na njegovo pravo na pribavljanje dozvole za prijevoz i obavljanje njegove poslovne djelatnosti.

OCJENA SUDA

8. Sud primjećuje da ovaj prigovor nije očigledno neosnovan u smislu članka 35. stavka 3. točke (a) Konvencije i da nije nedopušten ni po kojoj drugoj osnovi. Stoga se mora proglasiti dopuštenim.

9. Opća načela o pravu na pristup sudu sažeta su u predmetu *Zubac protiv Hrvatske* [VV], br. 40160/12, stavci 76. – 79., 5. travnja 2018. Konkretno, člankom 6. stavkom 1. Konvencije svima je osigurano pravo podnošenja sudu zahtjeva u vezi sa svojim pravima i obvezama građanske naravi (ibid., stavak 76.). To pravo nije apsolutno, već može biti podvrgnuto ograničenjima koja ne ograničavaju ili smanjuju pristup koji je pojedincu preostao na takav način ili u takvoj mjeri da se narušava samu bit prava (ibid., stavak 78.).

10. Vlada je tvrdila da je društvo podnositelj moglo ostvariti pristup sudu na dva načina:

– tako da je, kako je predložio Upravni sud, podnijelo upravnu tužbu protiv odluke kojom je nadležno ministarstvo odobrilo izdavanje dozvole za prijevoz drugom, konkurentskom, društvu čiji je vozni red bio odobren (vidi stavke 3. – 4. ove presude), ili

– tako da je podnijelo zahtjev za izdavanje dozvole za prijevoz iako mu vozni red nije bio odobren. Ako bi nadležno ministarstvo odbilo izdati

dozvolu, društvo podnositelj moglo je podnijeti upravnu tužbu protiv odluke ministarstva.

11. Sud prvo upućuje na presudu Visokog upravnog suda br. Usž-2066/15 od 26. studenoga 2015., donesenu u predmetu u kojem su iznesena slična činjenična i pravna pitanja kao u ovom predmetu.

12. U tom je predmetu prvostupanjski upravni sud, navodeći slične razloge kao i Upravni sud u Splitu u ovom predmetu (vidi stavak 4. ove presude), proglasio nedopuštenom upravnu tužbu radi kojom je tužitelj (društvo za prijevoz putnika) osporavao zakonitost postupka usklađivanja voznih redova provedenog pred Hrvatskom gospodarskom komorom.

13. U žalbenom postupku Visoki upravni sud smatrao je da je Hrvatska gospodarska komora, iako u postupku usklađivanja nije donosila neku odluku u obliku upravnog akta, ipak odlučivala o pravu tužitelja jer društva čiji vozni redovi nisu bili odobreni nisu mogla dobiti dozvolu za prijevoz. Prema tome, tužitelj je trebao imati mogućnost ostvariti sudsko preispitivanje zakonitosti akata Hrvatske gospodarske komore, koju nije imao. Visoki upravni sud stoga je ukinuo prvostupanjsku odluku i predmet vratio na ponovno odlučivanje.

14. S obzirom na utvrđenja Visokog upravnog suda i uzimajući u obzir vlastitu sudsku praksu (vidi, *mutatis mutandis*, *Pudas protiv Švedske*, 27. listopada 1987., stavci 36. – 38., Serija A br. 125-A), Sud smatra da se postupak pred Hrvatskom gospodarskom komorom doista odnosio na utvrđivanje „prava i obveza građanske naravi” društva podnositelja i da je članak 6. stavak 1. Konvencije stoga primjenjiv. Konkretno, prema hrvatskom pravu, na odobrenje izdavanja dozvole za prijevoz (uključujući odluku o odobrenju ili odbijanju voznog reda od strane Gospodarske komore) primjenjivali su se određeni jasno definirani zakonski kriteriji i ono nije ovisilo o neograničenoj diskrecijskoj ovlasti nadležnih tijela. Stoga je pravo na dozvolu za prijevoz bilo pravo stvarno priznato u domaćem pravu (vidi gore navedeni predmet *Pudas*, stavci 31. i 34., i, suprotno tomu, *Ladbroke's Worldwide Betting protiv Švedske* (odl.), br. 27968/05, 6. svibnja 2008.).

15. Presuda Visokog upravnog suda ukazuje i na to da društva za prijevoz putnika, ako se njihove upravne tužbe protiv odbijanja Hrvatske gospodarske komore da im odobri vozni red proglase nedopuštenima, nemaju drugog načina za osporavanje tog odbijanja pred pravosudnim tijelima. To znači da se tvrdnje Vlade da je društvo podnositelj imalo pristup sudu (vidi stavak 10. ove presude) moraju odbiti.

16. S obzirom na prethodno navedeno, Sud mora zaključiti da je društvo podnositelj trebalo imati pristup sudu radi preispitivanja zakonitosti odbijanja Hrvatske gospodarske komore da odobri njegov vozni red, ali mu je to pravo uskraćeno.

17. U skladu s tim, u ovom predmetu došlo je do povrede članka 6. stavka 1. Konvencije.

PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

18. Društvo podnositelj zahtjeva potraživalo je 3.000,00 eura (EUR) na ime naknade nematerijalne štete i 1.260,00 eura na ime troškova i izdataka nastalih pred domaćim sudovima i 2.515,00 eura za troškove i izdatke nastale pred Sudom.

19. Vlada je osporila ta potraživanja.

20. Sud utvrđuje da je društvo podnositelj zasigurno pretrpjelo nematerijalnu štetu koja se ne može nadoknaditi samo utvrđivanjem povrede, pri čemu se podrazumijeva da i pravna osoba, čak i trgovačko društvo, može pretrpjeti nematerijalnu štetu (vidi *Comingersoll S.A. protiv Portugala* [VV], br. 35382/97, stavci 31. – 37., ECHR 2000-IV). Procjenjujući na pravičnoj osnovi, Sud društvu podnositelju dosuđuje iznos od 3.000,00 eura na ime naknade nematerijalne štete, uvećan za sve poreze koji bi se mogli zaračunati.

21. Uzimajući u obzir dokumente koje posjeduje, Sud smatra razumnim dosuditi iznos od 840,00 eura na ime troškova i izdataka u domaćem postupku. Kada je riječ o preostalom potraživanju na ime troškova i izdataka nastalih u domaćem postupku, Sud smatra da ga treba odbaciti, s obzirom na to da će društvo podnositelj moći ostvariti naknadu za te troškove ako se postupak kojemu prigovara obnovi (vidi, primjerice, *Stojanović protiv Hrvatske*, br. 23160/09, stavak 84., 19. rujna 2013.).

22. U pogledu troškova nastalih pred Sudom, Sud smatra razumnim dosuditi iznos od 2.515,00 eura, uvećan za sve poreze koji bi se mogli zaračunati društvu podnositelju.

IZ TIH RAZLOGA SUD JEDNOGLASNO

1. *utvrđuje* da je zahtjev dopušten;
2. *presuđuje* da je došlo do povrede članka 6. stavka 1. Konvencije;
3. *presuđuje*
  - (a) da tužena država društvu podnositelju treba u roku od tri mjeseca isplatiti sljedeće iznose koje je potrebno preračunati u valutu tužene države po tečajnoj stopi važećoj na dan namirenja:
    - (i) 3.000,00 EUR (tri tisuće eura) na ime naknade nematerijalne štete, uvećano za sve poreze koji bi se mogli zaračunati;
    - (ii) 3.355,00 EUR (tri tisuće tristo pedeset i pet eura), na ime troškova i izdataka, uvećano za sve poreze koji bi se mogli zaračunati društvu podnositelju;
  - (b) da se od proteka prethodno navedena tri mjeseca do namirenja plaća obična kamata na navedene iznose koja je jednaka najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke tijekom razdoblja neplaćanja, uvećanoj za tri postotna boda;

4. odbija preostali dio zahtjeva društva podnositelja za pravednu naknadu.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku 2. lipnja 2022. godine u skladu s pravilom 77. stavicima 2. i 3. Poslovnika Suda.

Liv Tigerstedt
Zamjenica tajnice

Péter Paczolay
Predsjednik

© 2022 Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava

Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava provjerio je točnost prijevoda, te proveo lekturu i pravnu redakтуру istoga.